

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 15.11.2007
KOM(2007) 709 v konečnom znení

2007/0243 (COD)

Návrh

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov

(predložený Komisiou)

{SEK(2007)1496}

{SEK(2007)1497}

ODÔVODNENIE

1. KONTEXT NÁVRHU

- **Dôvody a ciele návrhu**

Kódex správania pre používanie počítačových rezervačných systémov bol vytvorený v roku 1989 nariadením 2299/89, keď sa prevažná väčšina rezervácií leteckých liniek robila prostredníctvom počítačových rezervačných systémov (PRS) a väčšinu PRS vlastnili a riadili letecké spoločnosti. Významný vývoj trhu, ako aj nárast alternatívnych rezervačných kanálov, spôsobil, že kódex správania sa vo zvýšenej miere nedostatočne prispôbil trhovým podmienkam: V skutočnosti bráni súťaži a tým prispieva k vyšším distribučným nákladom, ako sú potrebné.

Návrh sa zameriava na významné zjednodušenie kódexu správania a posilnenie súťaže medzi poskytovateľmi PRS, pričom poskytuje základnú ochranu pred potenciálnym zneužívaním súťaže, najmä v prípade tesných väzieb medzi PRS a leteckými linkami a zabezpečuje nestranné poskytovanie informácií spotrebiteľom.

- **Všeobecný kontext**

Počítačové rezervačné systémy (PRS) poskytujú spotrebiteľom okamžité informácie o dostupnosti služieb leteckej dopravy a poplatkoch za tieto služby. Umožňujú cestovným agentom v tehlových budovách alebo prostredníctvom spojenia online, aby okamžite potvrdili rezervácie v mene spotrebiteľa.

Kódex správania pre používanie počítačových rezervačných systémov („kódex správania“) bol po prvýkrát vytvorený v roku 1989 s prijatím nariadenia 2299/89. V tom čase sa prevažná väčšina rezervácií leteckých liniek robila prostredníctvom PRS. Pri leteckej doprave sa spotrebiteľia mohli prakticky spoľahnúť iba na jeden informačný a distribučný kanál, ten, ktorý predstavovali PRS a cestovní agenti. Okrem toho väčšinu PRS vlastnili a riadili letecké spoločnosti. Spojenie týchto skutočností vytváralo zvláštne riziko zneužívania súťaže, na ktoré nestačili všeobecné pravidlá súťaže a na ktoré boli potrebné špecifické pravidlá *ad hoc* vo forme kódexu správania. Kódex správania bol ustanovený s cieľom zlepšenia transparentnosti a prevencie voči diskriminačnému správaniu samotných dodávateľov systému, ako aj leteckých spoločností, najmä materských dopravcov PRS. Na jednej strane sa od dodávateľov systému požadovalo, aby spravodlivo obchodovali so všetkými dopravcami a cestovnými agentmi, zatiaľ čo na druhej strane sa od materských dopravcov PRS požadovalo, aby nezvýhodňovali tento systém pred inými systémami.

Ukázalo sa, že kódex správania je úspešný pri prevencii zneužívania vplyvu na trhu, má však neželané dôsledky, pretože sa nedostatočne prispôbil meniacim sa trhovým podmienkam. Najskôr sa mnohé letecké spoločnosti zbavili vlastníctva PRS. Tri zo štyroch PRS už nie sú vlastníctvom nijakej leteckej spoločnosti a tri letecké spoločnosti majú menšinové akciové podiely vo štvrtom PRS. Po druhé, vďaka rozvoju alternatívnych distribučných kanálov, ako sú internetové stránky leteckých spoločností alebo poskytovanie služieb zákazníkom po telefóne (call centres), majú dnes spotrebiteľia prístup k rôznym informačným a rezervačným

kanálom pre letecké dopravné služby. Približne na 40 % všetkých leteníek v EÚ sa robia rezervácie cez alternatívne kanály a približne na 60 % cez cestovných agentov a PRS:

Nediskriminačné požiadavky kódexu potláčajú cenovú hospodársku súťaž a inováciu, pretože výrazne obmedzujú letecké spoločnosti a poskytovateľov PRS pri rokovaniach o rezervačných poplatkoch a cestovnom ponúkanom cez PRS. Nedostatočná súťaž, ktorá z toho vyplýva, udržiava rezervačné poplatky na vyššej úrovni, ako je potrebné. Preto letecké spoločnosti distribuujú rastúci podiel svojich leteníek cez alternatívne kanály, ako sú ich vlastné internetové stránky, ktoré sú menej nákladné a technicky flexibilnejšie.

Okrem toho, keďže trhy PRS v ostatných častiach sveta sú deregulované, je potrebné zabezpečiť, aby letecké spoločnosti a poskytovatelia PRS v rámci EÚ aj mimo nej súťažili za rovnakých podmienok.

Verejné konzultácie ukázali, že väčšina zainteresovaných skupín podporuje prehodnotenie kódexu správania a jeho prispôbenie súčasným podmienkam so zachovaním kľúčových ustanovení zabezpečujúcich nestranné poskytovanie informácií predplatiteľom a ochranu pred potenciálnym zneužívaním pri udržiavaní tesných väzieb medzi leteckými dopravcami a poskytovateľmi PRS.

- **Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu**

Nariadenie 2299/89 zmenené a doplnené nariadeniami 3089/93 a 323/99 sa nahradí súčasným návrhom.

- **Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie**

Neuplatňuje sa.

2. KONZULTÁCIE SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A HODNOTENIE VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Konzultačné metódy, hlavné cieľové sektory a všeobecný profil respondentov

Príprave tohto návrhu predchádzali verejné konzultácie v snahe zhromaždiť čo najviac pripomienok a návrhov od príslušných jednotlivcov a orgánov. Pri tom boli dodržané minimálne normy pre konzultácie zainteresovaných strán definované v oznámení Komisie z 11. decembra 2002 (KOM(2002) 704, v konečnom znení).

Otvorená internetová konzultácia sa uskutočnila od 23. februára 2007 do 27. apríla 2007. Komisia dostala 48 príspevkov, ktoré spadajú do týchto kategórií:

- Leteckí dopravcovia a zastupujúce orgány: 18
- Poskytovatelia PRS a poskytovatelia služieb informačných technológií: 5
- Spotrebiteľia/ cestujúci a zastupujúce orgány: 9

- Cestovní agenti a zastupující orgány: 10
- Sektor železniční dopravy: 1
- Iné: 5

Dňa 2. mája 2007 boli zainteresované strany a organizácie zainteresovaných strán pozvané na stretnutie do Bruselu, aby poskytli stručný prehľad o svojich príspevkoch

Zhrnutie reakcií a spôsob, akým boli zohľadnené

Na konzultáciách sa ukázalo, že iba niekoľko zainteresovaných strán – medzi leteckými spoločnosťami a poskytovateľmi PRS – podporuje úplné zrušenie kódexu správania. Väčšina zainteresovaných strán uprednostňuje zachovanie kódexu správania, ale podporuje revíziu súčasného kódexu s cieľom jeho prispôbenia vývoju na trhu poskytnutím väčšej slobody leteckým spoločnostiam a poskytovateľom PRS pri rokovaní o rezervačných poplatkoch a cestovnom.

Cestovní agenti sa obávajú väčšej slobody v stanovovaní cien a podporujú zmenu a doplnenie nariadenia s cieľom zabezpečiť bez ďalších nákladov prístup k celej škále leteckých spoločností.

Spotrebiteľské organizácie upozorňujú, že revízia by sa mala urobiť veľmi starostlivo, aby sa zabezpečilo poskytnutie nestranných a komplexných informácií spotrebiteľom.

Väčšina zainteresovaných strán jasne vyjadrila želanie zachovať súčasné pravidlá platné pre materských dopravcov poskytovateľov PRS, t. j. povinnú účasť materských dopravcov vo všetkých PRS (článok 4a kódexu) a zákaz spájania stimulov alebo demotivačných činiteľov s používaním konkrétneho PRS (článok 8).

Podrobnejší prehľad názorov zainteresovaných strán a spôsob, akým sa zohľadnili, je uvedený v správe o hodnotení vplyvu, ktorá je priložená k tomuto návrhu.

Výsledky verejnej internetovej konzultácie sú k dispozícii na

http://ec.europa.eu/transport/air_portal/consultation/2007_04_27_en.htm.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Hodnotenie vplyvu**

V tomto hodnotení vplyvu sa základný prípad status quo porovnával s dvoma možnosťami revízie – čiastočnou a úplnou dereguláciou. Prvá možnosť – čiastočná deregulácia – sa ďalej rozdelila na tri čiastkové možnosti, ktoré sa odlišujú vzhľadom na bezpečnostné opatrenia v prípade tesných väzieb medzi leteckými spoločnosťami a PRS. Všetky možnosti majú za cieľ zvýšiť rozsah súťaže na trhu PRS.

- Variant 0: status quo
- Variant 1: čiastočná deregulácia
  - Variant 1a: čiastočná deregulácia s kontrolným oddelením leteckých spoločností a PRS;
  - Variant 1b: čiastočná deregulácia s osobitnými opatreniami pre materských dopravcov;
  - Variant 1c: čiastočná deregulácia bez osobitných opatrení pre materských dopravcov;
- Variant 2: úplná deregulácia (zrušenie kódexu správania).

Status quo (variant 0) sa zamietol, pretože súčasné obmedzenia v nariadení týkajúce sa stanovovania cien a slobody pri rokovaní majú zvyšujúci sa negatívny vplyv, najmä z hľadiska vysokých distribučných nákladov.

Úplná deregulácia (variant 2) sa pri súčasnom stave trhu zamietla. Mnohí cestujúci z firiem zostávajú vysoko závislými od jedného distribučného kanála predstavovaného cestovnými agentmi a PRS. To isté platí aj o cestujúcich v členských štátoch s nízkou mierou dostupnosti Internetu: Menej ako polovica populácie EÚ má prístup na Internet – čo je najvýznamnejší alternatívny distribučný kanál.

Za týchto okolností je riziko zneužívania súťaže vyššie ako v iných hospodárskych sektoroch a nestačí sa len spoliehať na všeobecné pravidlá súťaže, najmä v prípade tesných väzieb medzi leteckými spoločnosťami a PRS. Okrem toho určité trhové správanie PRS (napr. predpojatosť pri zobrazovaní) by bolo škodlivé pre spotrebiteľov, aj ak by neboli postihnutí zneužívaním súťaže.

Z hodnotenia vplyvu vidieť, že najpriaznivejší výsledok z hľadiska zvyšujúcej sa súťaže, ochrany pred zneužívaním súťaže, nestranných a komplexných informácií pre spotrebiteľov a podporovania železničnej dopravy v zobrazeniach PRS ponúka variant 1b.

Komisia vykonala hodnotenie vplyvu, ktoré uviedla vo svojom pracovnom programe, pričom správa je dostupná na adrese http://ec.europa.eu/transport/air_portal/internal_market/networks_en.htm

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

- **Zhrnutie navrhovaného opatrenia**

Súčasný návrh by nahradil nariadenie 2299/89 zmenené a doplnené nariadeniami 3089/93 a 323/99.

- **Právny základ**

Články 71 a 80 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

- **Zásada subsidiarity**

Návrh patrí do výlučnej právomoci Spoločenstva. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto(týchto) dôvodu(-ov).

Nariadenie 2299/89 udeľuje výlučnú právomoc Komisii. Vzhľadom na medzinárodný charakter operácií PRS a ťažkosti pri monitorovaní týchto činností na vnútroštátnej úrovni sa pri navrhovanom hodnotení a zjednodušení nariadenia zachováva právomoc na úrovni EÚ.

Navrhovaná revízia a zjednodušenie nariadenia neovplyvňuje vnútroštátne, regionálne a miestne orgány a znižuje už aj tak obmedzené administratívne zaťaženie hospodárskych subjektov.

- **Výber nástrojov**

Navrhované nástroje: Nariadenie.

Iné prostriedky by neboli primerané z tohto(týchto) dôvodu(-ov).

Nariadenie je najvhodnejšie z tohto(týchto) dôvodu(-ov):

- Návrh sa týka revízie existujúceho nariadenia;
- Nariadenie sa týka hospodárskej činnosti medzinárodného charakteru, ktorá by sa ťažko regulovala na vnútroštátnej úrovni.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva.

5. DODATOČNÉ INFORMÁCIE

- **Zjednodušenie**

Návrhom sa zjednodušujú právne predpisy.

Prehodnotený kódex správania pre PRS bol navrhnutý a štruktúrovaný ľahko pochopiteľným spôsobom. Nadbytočné ustanovenia z nariadenia 2299/89 boli odstránené, najmä ak stáli v ceste vyššej účinnosti trhu.

Návrh je zahrnutý do otvoreného programu Komisie pre aktualizáciu a zjednodušenie *acquis communautaire* a jej pracovného a legislatívneho programu pod referenčným číslom 2002/TREN/29.

- **Zrušenie platných právnych predpisov**

Prijatím návrhu sa zrušia platné právne predpisy.

- **Preskúmanie/revízia/doložka o platnosti**

Návrh obsahuje doložku o preskúmaní.

- **Európsky hospodársky priestor**

Navrhovaný právny akt sa týka konkrétnej záležitosti z oblasti EHP, a preto by sa mal rozšíriť na Európsky hospodársky priestor.

- **Podrobné vysvetlenie návrhu**

Čiastočná deregulácia trhu PRS

Návrh mení a dopĺňa kódex správania pre PRS s cieľom prispôsobenia súčasnému trhu – najmä rozvoju alternatívnych distribučných kanálov – a posilnenia súťaže medzi poskytovateľmi PRS. Poskytnutím vyššej flexibility pre PRS a letecké spoločnosti návrh umožňuje PRS, aby účinnejšie súperili s alternatívnymi distribučnými kanálmi v oblasti cien, ako aj ponúkaných služieb.

Zjednodušenie kódexu zvyšuje najmä slobodu účastníkov trhu pri rokovaní: Letecké spoločnosti a dodávatelia systému PRS budú slobodne rokovať o rezervačných poplatkoch účtovaných PRS a o cestovnom poskytovanom leteckými spoločnosťami. Obmedzenia súčasného kódexu správania s ohľadom na cestovné, prístup k distribučným zariadeniam a rezervačné poplatky sa zruší (s výnimkou ďalej uvedenej ochrany).

Ochranné opatrenia

Návrh zachováva uplatňovanie ochrany pred potenciálnym zneužívaním súťaže, najmä v prípade tesných väzieb medzi PRS a poskytovateľmi dopravných služieb. Tieto ochranné opatrenia odrážajú názor vyjadrený mnohými zainteresovanými stranami a potvrdený hodnotením vplyvu, že na súčasnom trhu takéto tesné väzby stále predstavujú riziko súťaže, ktoré vyžaduje okrem všeobecných pravidiel súťaže aj osobitné pravidlá.

Zjednodušený kódex správania zachováva tieto opatrenia na ochranu pred zneužívaním súťaže a na zabezpečenie poskytovania nestranných informácií spotrebiteľom:

- Ochranné opatrenia na ochranu nestranných rád cestovných agentov (článok 6), ako napríklad zakázanie dodávateľom systému dotknúť sa podmienok výlučnosti v ich zmluvách s cestovnými agentmi. V návrhu sa dopĺňuje zákaz vydaný dodávateľom systému identifikovať cestovných agentov na dátových páskach s trhovými informáciami (MIDT); toto opatrenie má zabrániť tomu, aby letecká spoločnosť používala tieto údaje na donútenie cestovných agentov, aby znížili svoje rezervácie v konkurenčných leteckých spoločnostiach.

- Povinnosť dodávateľov systému, aby jasne odlišovali systémy PRS od akýchkoľvek iných interných rezervačných systémov leteckých spoločností (článok 4 ods. 2), aby sa tak vyhli tomu, aby mal materský dopravca privilegovaný prístup k systému PRS.
- Zákaz vydaný dodávateľom systému, aby rezervovali nejaké distribučné zariadenia pre svojich materských dopravcov (článok 4 ods. 1), aby zabránili konkurenčným výhodám materských dopravcov voči iným zúčastneným dopravcom.
- Povinnosť dodávateľov systému poskytnúť nestranné a nediskriminačné zobrazenia (článok 5) na zabezpečenie nestranných informácií pre spotrebiteľov a vyhnúť sa akejkoľvek predpojatosti pri zobrazení v prospech určitej leteckej spoločnosti.
- Povinnosť dodávateľov systému poskytnúť dátové pásy s marketingovými informáciami (MIDT) na nediskriminačnom základe (článok 7).
- Povinnosť materských dopravcov poskytnúť iný PRS ako svoj vlastný s rovnakými informáciami o svojich dopravných službách alebo akceptovať rezervácie z iného PRS, ako je jeho vlastný (článok 10 ods. 1) s cieľom zabrániť, aby materskí dopravcovia obmedzovali súťaž zo strany iných PRS.
- Zákaz pre materských dopravcov, aby spájali stimuly a demotivačné činitele pri používaní určitého PRS (článok 10 ods. 3) s cieľom zabrániť systematickému uprednostňovaniu vlastného PRS.
- Ochranné opatrenia umožňujúce Komisii prijímať opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k leteckým spoločnostiam s ohľadom na systémy PRS v tretích krajinách (článok 8).
- Ustanovenia na ochranu osobných údajov, ktoré zreteľne formulujú a dopĺňajú ustanovenia smernice 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (článok 11).

Železničná doprava

Kódex správania sa uplatňuje aj na železničnú dopravu, ktorá je integrovaná do leteckej dopravy PRS (neuplatňuje sa na „len železničné“ systémy). Zabezpečuje, aby bol v rámci PRS nediskriminačný prístup k železničnej doprave. Dnešné ustanovenia s ohľadom na nediskriminačné stanovovanie cien vedú k skutočnej diskriminácii železničnej dopravy, pretože sú účtované za rovnaké rezervačné poplatky, hoci priemerná hodnota lístkov je nižšia. Zavedením voľného stanovovania cien s ohľadom na rezervačné poplatky umožňuje návrh železničným spoločnostiam, aby rokovali o rezervačných poplatkoch, ktoré sú lepšie prispôsobené hodnote ich lístkov, a tým vytvárali stimul pre železničné spoločnosti, aby tiež ponúkali svoje služby v systémoch PRS. Ustanovenia s ohľadom na materských dopravcov a nestranné zobrazovanie sa naďalej uplatňujú aj na železničnú dopravu.

Návrh

NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej články 71 a 80 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

so zreteľom na stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 Zmluvy³,

keďže:

- (1) Nariadenie Rady (EHS) č. 2299/89 z 24. júla 1989 o kódexe správania pre používanie počítačových rezervačných systémov⁴ znamenalo významný prínos k zabezpečeniu riadnych a nestranných podmienok pre leteckých dopravcov v počítačových rezervačných systémoch (ďalej „PRS“) a tým chráni záujmy spotrebiteľov.
- (2) Významný objem rezervácií leteckých liniek sa stále realizuje prostredníctvom počítačových rezervačných systémov.
- (3) Technologický vývoj a vývoj trhu umožňuje významné zjednodušenie legislatívneho rámca poskytnutím zvýšenej flexibility dodávateľom PRS a leteckým dopravcom pri rokovaní o rezervačných poplatkoch a cestovnom. To im umožní, aby sa flexibilným spôsobom prispôbili potrebám a požiadavkám cestovných agentov a spotrebiteľov a aby účinnejšie distribuovali svoje dopravné produkty.

---

¹ Ú. v. EÚ C ...

² Ú. v. EÚ C ...

³ Ú. v. EÚ C ...

⁴ Ú. v. ES L 220, 29.7.1989, s. 1 nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (EHS) č. 3089/93 (Ú. v. ES L 278, 11.11.1993, s. 1) a nariadením (ES) č. 323/1999 (Ú. v. ES L 40, 13.2.1999, s. 1).

- (4) V kontexte súčasného trhu zostáva jednako len dôležité zachovať určité ustanovenia o systémoch PRS, pokiaľ zahŕňajú dopravné produkty, aby sa zabránilo potenciálnemu zneužívaniu súťaže a aby sa zabezpečilo poskytovanie nestranných informácií pre spotrebiteľov.
- (5) Odmietnutie materských dopravcov poskytnúť tie isté informácie o letových poriadkoch, cestovnom a použiteľnosti systémov iných než sú ich vlastné a o prijatí objednávok urobených týmito systémami, môže vážne narušiť súťaž medzi počítačovými rezervačnými systémami;
- (6) Dodávatelia systému by mali jasne oddeľovať systémy PRS od akýchkoľvek iných interných rezervačných systémov leteckých spoločností a mali by sa vyhýbať rezervácii distribučných zariadení pre svojich materských dopravcov s cieľom zabrániť tomu, aby ich materský dopravca mohol mať privilegovaný prístup k systému PRS.
- (7) S cieľom ochrany spotrebiteľských záujmov je potrebné bez predpojatosti predložiť užívateľom nestranné počítačové zobrazenie PRS a zabezpečiť, aby informácie o všetkých zúčastnených dopravcoch boli rovnako prístupné, aby sa nezvýhodňoval jeden zúčastnený dopravca na úkor iných.
- (8) Dodávatelia systému by mali zabezpečiť, aby marketingové údaje PRS boli bez diskriminácie k dispozícii pre všetkých zúčastnených dopravcov a aby poskytovatelia dopravy nemohli využívať tieto údaje na neoprávnené ovplyvňovanie voľby cestovného agenta.
- (9) V zobrazeniach PRS by sa malo zjednodušiť ustanovenie o informáciách o železničnej a železnično-leteckej doprave .
- (10) Leteckí dopravcovia zo Spoločenstva a z tretích krajín by mali vzhľadom na služby PRS dostať ekvivalentné zaobchádzanie.
- (11) Na zabezpečenie správneho uplatňovania tohto nariadenia by Komisia mala mať príslušné právomoci na jeho presadzovanie, vrátane možnosti vyšetrovať jeho porušovanie, či už z vlastnej iniciatívy alebo na základe sťažnosti, nariadiť dotknutému podniku, aby protiprávne konanie ukončili a uložiť mu pokutu.
- (12) Toto nariadenie nemá dosah na uplatňovanie článkov 81 a 82 zmluvy.
- (13) Ochrana jednotlivcov pri spracovávaní osobných údajov sa riadi smernicou 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe takých údajov⁵. Ustanovenia tohto nariadenia zreteľne formulujú a dopĺňajú ustanovenia smernice 95/46/ES týkajúce sa činností PRS.
- (14) Nariadenie (EHS) č. 2299/89 by sa malo zrušiť,

---

⁵ Ú. v. EÚ L 281, 23.11.1995, s. 31

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Oddiel 1

Úvodné ustanovenia

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa vzťahuje na počítačové rezervačné systémy (ďalej PRS), pokiaľ zahŕňajú produkty leteckej dopravy ponúkané na využitie alebo používané na území Spoločenstva.

Toto nariadenie sa vzťahuje aj na produkty železničnej dopravy, ktoré sú spolu s produktmi leteckej dopravy začlenené do hlavného zobrazenia PRS.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa používajú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „dopravný produkt“ znamená prepravu cestujúceho medzi dvoma letiskami alebo železničnými stanicami;
- b) „pravidelná letecká doprava“ znamená sériu letov, pričom každý z nich má všetky nasledovné charakteristiky:
  - i) pri každom lete sú miesta na sedenie a/alebo kapacita na prepravu nákladu k dispozícii pre individuálny nákup zo strany verejnosti (buď priamo od leteckého dopravcu alebo od jeho poverených agentov);
  - ii) uskutočňuje sa tak, aby slúžil na dopravu medzi tými istými dvoma alebo viacerými letiskami, buď:
    - podľa uverejneného letového poriadku, alebo
    - letmi, ktoré sú také pravidelné a frekventované, že vytvárajú zrejme systematické série letov.
- c) „cestovné“ znamená ceny, ktoré platia cestujúci leteckým dopravcom, prevádzkovateľom železničnej dopravy, ich zástupcom alebo iným dodávateľom cestovných lístkov za prepravu týchto cestujúcich v rámci dopravných služieb a všetky podmienky, za ktorých sa uplatňujú tieto ceny, vrátane odmeny a podmienok ponúknutých agentúre a iných doplnkových služieb;

- d) „počítačový rezervačný systém“ znamená počítačový systém, ktorý obsahuje informácie okrem iného o letových poriadkoch, dostupnosti, cestovnom a súvisiacich službách viac ako jedného leteckého dopravcu, so zariadeniami, cez ktoré sa môžu robiť rezervácie alebo vystavovať lístky alebo bez týchto zariadení, v rozsahu v akom sú niektoré alebo všetky tieto služby sprístupnené predplatiteľom;
- e) „distribučné zariadenia“ znamenajú zariadenia poskytované dodávateľom systému na zaobstaranie informácií o cestovných poriadkoch leteckých dopravcov a prevádzkovateľov železničnej dopravy, dostupnosti, cestovnom a súvisiacich službách a na rezervácie a/alebo vystavenie lístkov a na akékoľvek iné súvisiace služby;
- f) „Dodávateľ systému“ znamená akýkoľvek subjekt alebo jeho pobočky, ktoré sú zodpovedné za prevádzku a uvedenie na trh PRS;
- g) „materský dopravca“ znamená akéhokoľvek leteckého dopravcu alebo prevádzkovateľa železničnej dopravy, ktorý priamo alebo nepriamo, sám alebo spoločne s inými vlastní alebo účinne kontroluje dodávateľa systému, ako aj akéhokoľvek leteckého dopravcu alebo prevádzkovateľa železničnej dopravy, ktorého vlastní alebo účinne kontroluje;
- h) „účinná kontrola“ znamená vzťah založený na právnom základe, zmluvách alebo iných nástrojoch, ktoré buď samostatne, alebo spoločne a so zreteľom na skutočnosti alebo dotknuté právo, umožňujú priamo alebo nepriamo vykonávať rozhodujúci vplyv na podnik, najmä:
- i) právo použiť všetky aktíva podniku alebo ich časť;
  - ii) práva alebo zmluvy, ktoré umožňujú rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodnutia orgánov podniku, alebo inak umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na riadenie obchodnej činnosti podniku;
- i) „zúčastnený dopravca“ znamená leteckého dopravcu alebo prevádzkovateľa železničnej dopravy, ktorý má dohodu s dodávateľom systému o distribúcii dopravných produktov prostredníctvom PRS.
- j) „predplatiteľ“ znamená osobu inú, než je spotrebiteľ, alebo podnik iný, než je zúčastnený dopravca používajúci PRS na základe zmluvy alebo iného finančného dojednania s dodávateľom systému. „Finančné dojednania“ sa považujú za existujúce vtedy, ak sa vykoná špecifická platba za služby dodávateľa systému alebo ak sa kúpi produkt dopravy;
- k) „hlavné zobrazenie“ znamená zrozumiteľné neutrálne zobrazenie údajov týkajúcich sa leteckých služieb medzi dvojicami miest v priebehu špecifikovaného časového obdobia;
- l) „lístok“ znamená platný dokument oprávňujúci na prepravu alebo rovnocenný dokument v inej než papierovej forme vydaný dopravcom alebo jeho povereným zástupcom;

Oddiel 2

Pravidlá správania pre dodávateľov systému

Článok 3

Vzťahy s poskytovateľmi dopravy

1. Dodávateľ systému:

- a) nepripojí neprimerané podmienky ku ktorejkoľvek zmluve so zúčastneným dopravcom ani nebude vyžadovať akceptovanie dodatočných podmienok, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nemajú žiadne spojenie s účasťou v jeho PRS;
- b) nebude podmieňovať účasť v jeho PRS neúčasťou zúčastneného dopravcu v inom systéme v tej istej dobe.

2. Dodávateľ systému naplní a spracuje údaje, ktoré mu boli poskytnuté zúčastnenými dopravcami s rovnakou starostlivosťou a včasnou, v závislosti od metód napĺňania, ktoré si vybrali jednotliví zúčastnení dopravcovia.

Článok 4

Distribučné zariadenia

1. Dodávateľ systému si nevyhradí žiadne špecifické postupy napĺňovania a/alebo spracovávania, alebo akékoľvek iné distribučné zariadenie pre jedného alebo viacerých jeho materských dopravcov.

2. Dodávateľ systému zabezpečí, aby boli jeho distribučné zariadenia aspoň pomocou softvéru a zrejým a overiteľným spôsobom oddelené od akéhokoľvek súkromného inventáru dopravcu a od manažérskych a marketingových zariadení.

Článok 5

Zobrazenia

1. Dodávateľ systému poskytne hlavné zobrazenie alebo zobrazenia pre každú jednotlivú transakciu cez jeho PRS a nestranným a vyčerpávajúcim spôsobom, bez diskriminácie alebo predpojatosti doň zahrnie údaje poskytnuté zúčastnenými dopravcami. Kritériá, ktoré sa použijú pre zoradenie, nesmú byť založené na akomkoľvek faktore vzťahujúcom sa priamo alebo nepriamo k totožnosti dopravcu a majú byť použité na nediskriminačnom základe voči

každému zúčastnenému dopravcovi. V hlavnom zobrazení (zobrazeniach) sa dodržiavajú pravidlá stanovené v prílohe 1.

2. V prípade informácií poskytovaných PRS predplatiť použije neutrálne zobrazenie v súlade s odsekom 1, pokiaľ nie je požadované iné zobrazenie s cieľom splniť želanie spotrebiteľa.

3. Tento článok sa nebude uplatňovať na PRS používané leteckým dopravcom alebo prevádzkovateľom železničnej dopravy alebo skupinou leteckých dopravcov alebo prevádzkovateľov železničnej dopravy v ich vlastných priestoroch a predajných priestoroch, ktoré sú takto jasne označené.

Článok 6

Vzťahy s predplatiťmi

1. Dodávateľ systému nepripojí ku žiadnej zmluve s predplatiťom neprimerané podmienky, ktoré by mu bránili, aby si predplatiť alebo využíval ktorýkoľvek iný systém alebo systémy a nebude vyžadovať akceptovanie dodatočných podmienok, ktoré nemajú žiadne spojenie s účasťou v jeho PRS ani mu neuloží žiadnu povinnosť akceptácie ponuky technického zariadenia alebo software.

2. Ak je predplatiť samostatný podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 zamestnancov a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresiahne 10 miliónov EUR, môže vypovedať svoju zmluvu s dodávateľom systému s výpovednou lehotou, ktorá nesmie prekročiť tri mesiace a uplynúť pred koncom prvého roku. V takom prípade dodávateľ systému nie je oprávnený dostať späť viac než náklady, ktoré sa priamo vzťahujú na ukončenie zmluvy.

Článok 7

Dátové pásky s marketingovými informáciami(MIDT)

Akékoľvek marketingové údaje, údaje o rezervácii a predaji budú prístupné dodávateľom systému za predpokladu, že:

- a) sú takéto údaje ponúkané rovnako včas a na nediskriminačnom základe všetkým zúčastneným dopravcom vrátane materských dopravcov. Údaje môžu a na požiadanie musia zahŕňať všetkých zúčastnených dopravcov a/alebo predplatiťov;
- b) keď takéto údaje vyplývajú z používania distribučných zariadení PRS predplatiťom zriadeným na území Európskej únie, nesmú obsahovať žiadnu priamu alebo nepriamu identifikáciu tohto predplatiťa.

Článok 8

Ekvivalentné zaobchádzanie v tretích krajinách

Bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné dohody, ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty alebo Spoločenstvo, kde zaobchádzanie s leteckými dopravcami Spoločenstva zo strany dodávateľa systému pôsobiaceho v tretej krajine nie je ekvivalentné zaobchádzaniu so zúčastnenými dopravcami tretej krajiny s ohľadom na akékoľvek záležitosti zahrnuté v tomto nariadení, môže Komisia vyžadovať od všetkých dodávateľov systému pôsobiacich v rámci Spoločenstva, aby zaobchádzali s leteckými dopravcami tejto tretej krajiny spôsobom, ktorý je ekvivalentný zaobchádzaniu s leteckými dopravcami Spoločenstva v tejto tretej krajine.

Oddiel 3

Pravidlá správania pre poskytovateľov dopravy

Článok 9

Údaje poskytované zúčastnenými dopravcami

Zúčastnení dopravcovia a sprostredkovatelia spracúvajúci údaje zabezpečia, aby údaje, ktoré predkladajú PRS boli presné a aby umožnili dodávateľovi systému dodržiavať ustanovenia prílohy I.

Článok 10

Osobitné pravidlá pre materských dopravcov

1. Materský dopravca nesmie diskriminovať konkurujúci PRS tým, že mu na jeho žiadosť odmietne poskytnúť v rovnakom čase tie isté informácie o cestovných poriadkoch, cestovnom a dostupnosti týkajúce sa jeho vlastných dopravných produktov, ako aj informácie, ktoré poskytuje vlastnému PRS alebo odmietne distribuovať jeho dopravné produkty prostredníctvom iného PRS, alebo odmietne akceptovať, alebo potvrdiť časovo rovnakú rezerváciu vykonanú konkurujúcim PRS pre akékoľvek dopravné produkty, ktoré sú distribuované prostredníctvom jeho vlastného PRS. Materský dopravca musí byť povinný akceptovať a potvrdiť len tie rezervácie, ktoré sú v súlade s jeho cestovným a podmienkami.

2. Materský dopravca nie je povinný akceptovať všetky náklady v tejto súvislosti, okrem nákladov na obnovu poskytovaných informácií a na prijaté rezervácie. Poplatky za rezervácie splatné PRS za prijaté rezervácie uskutočnené v súlade s odsekom 1 nesmú presiahnuť poplatky účtované rovnakým PRS alebo jeho vlastným PRS pre ostatných zúčastnených dopravcov za ekvivalentnú transakciu.

3. Materský dopravca nesmie spojiť či už priamo alebo nepriamo využitie ktoréhokoľvek špecifického PRS predplatiteľom s prijatím akejkoľvek provízie alebo iného stimulu alebo prekážky v záujme predaja svojich dopravných produktov.

4. Materský dopravca nesmie vyžadovať priamo alebo nepriamo od predplatiteľa použitie akéhokoľvek špecifického PRS pre predaj alebo vystavenie lístkov na akékoľvek produkty dopravy, ktoré sám priamo alebo nepriamo poskytuje.

Oddiel 4

Ochrana osobných údajov

Článok 11

1. Osobné údaje sa budú spracúvať v priebehu činností PRS výlučne na účel rezervácie alebo vystavenia lístkov na dopravné produkty. Vzhľadom na spracovanie takýchto údajov v súlade s článkom 2 písm. d) smernice 95/46/ES sa PRS bude považovať za kontrolóra údajov.

2. Osobné údaje budú spracované iba vtedy, pokiaľ je spracovanie nevyhnutné pre výkon zmluvy, ktorej osoba pracujúca s údajmi je zainteresovanou stranou, alebo aby sa pred uzatvorením zmluvy vykonali opatrenia na požiadanie osoby pracujúcej s údajmi.

3. Pokiaľ ide o osobitné kategórie údajov uvedené v článku 8 smernice 95/46/ES, takéto údaje budú spracované iba vtedy, ak osoba, o ktorej údaje ide, dá svoj výslovný súhlas k spracovaniu týchto údajov.

4. Informácie kontrolované dodávateľom systému týkajúce sa identifikovateľných individuálnych rezervácií sa archivujú off-line počas sedemdesiatich dvoch hodín po doplnení poslednej časti pri individuálnej rezervácii a sú zničené do troch rokov. Prístup k takým údajom je povolený len pri sporoch týkajúcich sa fakturácie."

5. Marketingové údaje, údaje o rezervácii a predaji sprístupnené PRS nebudú obsahovať žiadnu identifikáciu, priamu alebo nepriamu, fyzických osôb alebo v prípade potreby organizácií alebo spoločností, v mene ktorých konajú.

6. Predplatiteľ informuje spotrebiteľa o mene a adrese dodávateľa systému, účele spracovania, dobe uchovávanía osobných údajov a o prostriedkoch, ktoré má k dispozícii pri uplatňovaní jeho prístupových práv k informáciám.

7. Osoba, o ktorej údaje ide, je oprávnená na bezplatný prístup k údajom, ktoré sa jej týkajú, bez ohľadu na to, či tieto údaje uchováva PRS alebo predplatiteľ.

8. Práva uznané v tomto článku sú doplnkové a existujú ako dodatok k právam osoby, o ktorej údaje ide, ustanoveným smernicou 95/46/ES a vnútroštátnymi ustanoveniami prijatými na jej základe.

9. Ustanovenia tejto smernice zreteľne formulujú a dopĺňajú smernicu 95/46/ES na účely uvedené v článku 1. Ak nie je ustanovené inak, uplatňujú sa pojmy vymedzené v tejto smernici. Kde sa neuplatňujú osobitné ustanovenia vzhľadom na spracovanie osobných

údajov v kontexte činností PRS ustanovených v tomto článku, nemá toto nariadenie vplyv na ustanovenia uvedenej smernice a na vnútroštátne ustanovenia prijaté členskými štátmi na jej základe.

Oddiel 5

Porušovanie a sankcie

Článok 12

Porušenia

Ak Komisia konajúc na základe sťažnosti alebo z vlastného podnetu zistí porušovanie tohto nariadenia, môže svojím rozhodnutím požadovať, aby podniky alebo združenia podnikov takéto protiprávne konanie ukončili.

Článok 13

Štatút vyšetrovania

Na plnenie povinností prenesených na Komisiu týmto nariadením môže Komisia jednoduchou žiadosťou alebo rozhodnutím požiadať podniky a združenia podnikov o poskytnutie všetkých nevyhnutných informácií.

Článok 14

Pokuty

1. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom a združeniam podnikov pokuty, ktoré nepresahujú 10 % celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku, keď úmyselne alebo z nedbalosti porušili toto nariadenie.
2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom a združeniam podnikov pokuty, ktoré nepresahujú 1 % celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku, keď úmyselne alebo z nedbanlivosti poskytli nesprávne alebo neúplné informácie alebo neposkytli informácie na žiadosť na základe rozhodnutia podľa článku 13 v požadovanej lehote.
3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.
4. Pokuty nie sú trestnej povahy.
5. Súdny dvor má neobmedzenú súdnu právomoc na preskúmanie rozhodnutí, v ktorých Komisia stanovila pokutu. Môže pokutu zrušiť, znížiť alebo zvýšiť.

Článok 15

Postupy

1. Pred prijatím rozhodnutí podľa článkov 12 a 14 vydá Komisia príslušným podnikom alebo združeniam podnikov súpis námietok a dá im možnosť, aby písomne predložili svoje názory a na požiadanie ich vypočuje.

2. Komisia nebude rozširovať informácie, ktoré svojim charakterom podliehajú povinnosti služobného tajomstva a ktoré získala na základe tohto nariadenia.

Každá osoba, ktorá poskytne Komisii informácie na základe tohto nariadenia, jasne určí všetky materiály, ktoré považuje za dôverné, pričom uvedie dôvody a samostatne poskytne nedôvernú verziu do termínu stanoveného Komisiou.

3. Ak Komisia usúdi, že na základe informácií, ktoré má k dispozícii, je nedostatok dôvodov na konanie vo veci sťažnosti, informuje navrhovateľa o svojich dôvodoch a stanoví lehotu, v ktorej môže navrhovateľ oznámiť svoje stanoviská v písomnej forme.

Ak navrhovateľ oznámi svoje stanoviská v lehote stanovenej Komisiou a písomné podania navrhovateľa nebudú viesť k odlišnému posúdeniu sťažnosti, tak Komisia sťažnosť zamietne rozhodnutím. Ak navrhovateľ neoznámi svoje stanoviská v lehote určenej Komisiou, sťažnosť bude považovaná za vzatú späť.

Keď Komisia vydá súpis námietok, poskytne navrhovateľovi kópiu nedôvernej verzie a stanoví lehotu, v ktorej môže navrhovateľ oznámiť svoje stanoviská v písomnej forme.

4. Komisia, ak ju o to požiadajú, udelí stranám, ktorým adresovala súpis námietok, ako aj navrhovateľovi prístup k dokumentácii. Prístup musí byť udelený po oznámení súpisu námietok. Právo na prístup k dokumentácii sa nerozšíri na obchodné tajomstvá, iné dôverné informácie a interné dokumenty Komisie.

5. Ak to Komisia považuje za nevyhnutné, môže vypočuť aj iné fyzické alebo právnické osoby.

Oddiel 6

Záverečné ustanovenia

Článok 16

Zrušovacie ustanovenie

1. Nariadenie (EHS) č. 2299/89 sa zrušuje.

2. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 17

Preskúmanie

Do piatich rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia vypracuje Komisia správu o jeho uplatňovaní, ktorá bude zohľadňovať potrebu dodržiavania, zmeny a doplnenia alebo zrušenia tohto nariadenia.

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
Predseda*

*Za Radu
Predseda*

PRÍLOHA I

Pravidlá vzťahujúce sa na hlavné zobrazenia

1. Keď je cestovné znázornené v hlavnom zobrazení a/alebo keď sa zvolí klasifikácia na základe cestovného, bude cestovné zahŕňať všetky príslušné a nevyhnutné dane a poplatky, ktoré treba zaplatiť poskytovateľovi dopravy.
2. Pri zostavovaní a výbere dopravných produktov pre danú dvojicu miest pri ich zahrnutí do hlavného zobrazenia sa nesmie vykonávať žiadna diskriminácia voči letiskám alebo železničným staniciam obsluhujúcim to isté mesto.
3. Lety iné než pravidelná letecká doprava musia byť jasne identifikované. Spotrebiteľ je oprávnený mať k dispozícii na požiadanie hlavné zobrazenie, vyhradené len pre pravidelnú alebo nepravidelnú dopravu.
4. Lety zahrňujúce zastávky na trase musia byť jasne identifikované.
5. Ak lety prevádzkuje letecký dopravca, ktorý nie je leteckým dopravcom identifikovaným označovacím kódom dopravcu, skutočný prevádzkovateľ letu musí byť jasne identifikovaný. Táto požiadavka bude platiť vo všetkých prípadoch, s výnimkou pre krátkodobé dojednania *ad hoc*.
6. Informácie o viazaných produktoch – t. j. dopredu stanovené kombinácie dopravy s inými službami, ktoré nie sú doplnkovými službami dopravy ponúkanými ako integrálna časť tohto produktu ceny, nesmú byť uvedené na hlavnom zobrazení.

PRÍLOHA II

TABUĽKA ZHODY

Nariadenie 2299/89	Toto nariadenie
Článok 1	Článok 1
Článok 2	Článok 2
Článok 3 ods. 1 a 2	-
Článok 3 ods. 3	Článok 3 ods. 1
Článok 3 ods. 4	Článok 4 ods. 1
Článok 3a	Článok 10 ods. 1 a 2
Článok 4 ods. 1	Článok 9
Článok 4 ods. 2	-
Článok 4 ods. 3	Článok 3 ods. 2
Článok 4a ods. 1 a 2	Článok 4 ods. 1
Článok 4a ods. 3	Článok 4 ods. 2
Článok 4a ods. 4	-
Článok 5	Článok 5
Článok 6	Články 7 a 11
Článok 7	Článok 8
Článok 8	článok 10 ods. 3 a 4
Článok 9	Článok 6
Článok 9a	Článok 5 ods. 2 a článok 11
Článok 10	-
Článok 11	Článok 12
Článok 12	Článok 13
Článok 13	Článok 13
Článok 14	Článok 15 ods. 2

Článok 15

Článok 16

Článok 17

Článok 18

Článok 19

Článok 20

Článok 21

Článok 21a

Článok 21b

Článok 22

Článok 23

Príloha I

Článok 13

Článok 14

-

-

Článok 15 ods. 1 a 5

-

-

-

-

Článok 11

Článok 17

Príloha I